

Ключові фейки про добудову енергоблоків №3 та №4 Хмельницької АЕС.

Неправда. Для добудови ХАЕС-3 і ХАЕС-4 Україна придбає атомні реактори у росатома.

Правда. Україна повністю відмовилася від співпраці з росатомом після початку повномасштабної війни, розірвавши всі угоди з російською стороною в атомній сфері. Українська сторона веде прямі комерційні переговори з болгарським урядом щодо придбання обладнання та реакторів АЕС Belene, яке є власністю державної енергетичної компанії Республіки Болгарія («Natsionalna Elektricheska Kompania EAD»).

Неправда. Енергоблоки ХАЕС-3 і ХАЕС-4 будуть працювати на російському паливі.

Правда. Україна повністю відмовилася від імпорту російського ядерного палива для своїх атомних електростанцій завдяки співпраці АТ «НАЕК «Енергоатом» з американською компанією Westinghouse. Результатом їх багаторічної співпраці у розробці ядерного палива для реакторів радянських проєктів є його успішна експлуатація на ВВЕР-440 та ВВЕР-1000.

Нещодавно компанія Westinghouse офіційно підтвердила, що реактори ВВЕР-1000 з болгарської АЕС Belene, які планується встановити на енергоблоках №3 та №4 Хмельницької АЕС, зможуть працювати на американському паливі. У листі керуючого директора Westinghouse Electric Sweden Азіза Дага до АТ «НАЕК «Енергоатом» зазначається, що компанія готова вчасно забезпечити сумісні тепловиділяючі збірки для перших та наступних циклів роботи болгарських реакторів.

Неправда. Технічна документація та комерційні розрахунки добудови ХАЕС-3,4 застарілі.

На майданчику електронних державних закупівель Prozorro 03.02.2025 року Енергоатом вже уклав угоду з профільною проєктною установою – «Київенергопроект» щодо актуалізації до 5 червня 2025 року техніко-економічного обґрунтування та кошторисної вартості будівництва енергоблоків №3 та №4 Хмельницької АЕС.

У Завданні на коригування зазначено, що енергоблоки потужністю 1000 МВт з додатковими заходами безпеки працюватимуть на ядерному паливі виробництва Westinghouse. В ході коригування будуть актуалізовані наступні дані: рівень зарплат у будівництві, актуальні ціни на обладнання та інші матеріальні ресурси станом на 2025 рік, вартість першого завантаження свіжого ядерного палива тощо.

Неправда. Україні не потрібні нові великі атомні енергоблоки саме зараз.

Правда: Україні потрібні нові енергогенеруючі потужності у атомній галузі вже сьогодні. Добудова ХАЕС-3 і ХАЕС-4 необхідна для заміщення енергоблоків, які вичерпують свій термін експлуатації після 2030 року, та дозволить знизити залежність України від імпорту електроенергії з країн ЄС, який у 2024 році зріс до 2,1 ГВт.

Своєчасне будівництво нових енергоблоків дозволить уникнути дефіциту електроенергії, що виник внаслідок російських ударів про енергетичній інфраструктурі, та гарантує надійне енергозабезпечення в майбутньому.

Неправда. Для експлуатації нових енергоблоків немає підготовленого персоналу.

Правда: Понад 5000 висококваліфікованих атомників, які залишились відданими Батьківщині та переїхали з тимчасово окупованої Запорізької АЕС на підконтрольну Україні територію, постійно підтримують свою кваліфікацію, долучаючись до відповідних операційних заходів на інших українських АЕС. За десятиріччя експлуатації ядерних реакторів типу ВВЕР на українських АЕС наші інженери напрацювали унікальний досвід, який стане у нагоді на нових енергоблоках Хмельницької АЕС. Додатково Енергоатом активізував співпрацю із ЗВО України, які здійснюють підготовку спеціалістів для атомної галузі.

Неправда. Ядерна енергетика непопулярна у світі, від неї відмовляються на користь відновлюваних джерел енергії.

Правда. Насправді ядерна енергетика залишається важливим джерелом електроенергії у багатьох країнах, частка якої в загальному виробництві електроенергії буде лише зростати. Передбачається, що до 2030 року тільки для штучного інтелекту буде потрібно більше 200 ТВт*год додаткової електроенергії. Саме тому набирають популярності атомні технології.

Так, за результатами 29 Конференції сторін Рамочної конвенції ООН зі зміни клімату – COP29, що проходила цього рік в Баку, 31 країна визнали ключову роль ядерної енергетики у досягненні міжнародних кліматичних цілей.

Такі європейські країни як Бельгія та Іспанія вже почали перегляд своїх енергетичних стратегій та скасовують попередні рішення щодо відмови від ядерної енергетики. Навіть в Німеччині, яка вже встигла відмовитись від атомної енергогенерації та закрити всі АЕС, розпочались експертні обговорення щодо перегляду цього рішення на користь відновлення атомної галузі.

Важливо розуміти, що розвиток атомної енергетики не суперечить розвитку відновлюваних джерел енергії. Навпаки, вони доповнюють одне одного, забезпечуючи стійкий енергетичний баланс та підтримують курс на декарбонізацію. Крім того, рішенням Європарламенту від 2023 року атомна енергетика віднесена до переліку 17 «зелених» технологій.

Важливо! Добудова енергоблоків на Хмельницької АЕС має підтримку на вищому національному та міжнародному рівнях, зокрема Президента України, Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг, Міністерства енергетики України та Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ).

«Я вдячний, що директор МАГАТЕ підтримав українську стратегію добудови атомних блоків на Хмельницькій АЕС. Проект добудови є ключем до енергетичної незалежності України й енергетичної стабільності регіону», – зазначив В. Зеленський за результатами зустрічі з Генеральним директором МАГАТЕ Р. Гроссі.